Esti kiadás.

a 11. számhoz.

1871. XVI. évfolyam. Csütörtök, január 26.

Megjelenik **reggeli** és **esti** kiadásban, tehát **mindennap** a délutáni órákban.

Előfizetési dij:
Egész évre 10 ft, félévre 5 ft 50 kr., évnegyedre 3 ft, egy hóra 1 ft. — **Az esti kiadás külön küldéséért a vidékre:** Egész évre 1 ft 50 kr., félévre 80 kr., évnegyedre 50 kr., egy hóra 20 kr.

Szerkesztői szállás: belső-tordautcza **122.** sz.
Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ES KÖZGAZDÁSZATI LAP.

Hirdetési dij: öt hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr. 2-szor 6 kr. 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdij. — **Hirdetések felvétetnek:** Helyben: a kiadó-hivatalban és Demjén László könyvkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (királyutcza 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Voglernél (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse ofl. Zeitungs-Agent.

Nyilttéri czikkek:
sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők. — **Előfizetések s hirdetési dijak a vidékről** a szerkesztőséghez, helyben a kiadó-hivatalhoz küldendők be.

Előfizetési feltételek:

Egy évre 1871	jan.—dec.	10 frt — kr.	o. é.
Félévre „	jan.—jun.	5 „ 50 „	o. é.
Évnegyedre „	jan.—mart.	3 „ — „	o. é.
Két hóra „	jan —febr.	2 „ — „	o. é.
Egy hóra		1 „ — „	o. é.

Az **esti** kiadás **külön** küldéséért a vidékre 1 ft 50 kr
Félévre „ „ „ „ „ — „ 80 „
Evnegyed. „ „ „ „ „ — „ 40 „
Két hóra „ „ „ „ „ — „ 30 „
Egy hóra „ „ „ „ „ — „ 20 „

Az országházból.

r. Parlamentünk az 1871-ki költségvetés tárgyalásával foglalkozik.

Nem mondjuk, s maga a pénzügyér sem állitja azt, mintha e költségvetés tökéletes lenne; mert hát ennek is, mint minden emberi műnek megvannak a maga hiányai; például, hogy a közös költségek előirányzati részét januárban sem lehet még a költségvetésbe beleilleszteni és hogy magát a budgetet sem lehetett maga idején a képviselőház asztalára letenni. Hanem mindazoknak, kik nem harczolnak a mindenáron opponálás zászlója alatt — el kell ismerniök, hogy a késedelemnek valódi akadályait bármely-párti pénzügyér sem győzhette volna le; de még azt is bajos lenne megállható okokkal elvitatni, hogy az 1871-ki költségvetés hiányai daczára is sokkal correctebb és egyöntetübb valamennyi elődeinél már csak azért is, mert a ministeriumok költségvetései nem egyenként, hanem együttesen adattak a ház birálata alá; — e felett az országos pénzügyéri opus nemcsak részletesb az eddigieknél, de indokolása is sokkal bővebb és igy jobban tájékozhatja a nem szakembereket is.

Tény, hogy a jelen kötségvetés nagyobb összeget mutat ugy a kiadások, mint a bevételek rovatában; például 1870-ben a közös költségek kivételével 133.216,000 frt szavaztatott volt meg a kiadások fedezésére, most pedig ugyanczen országos czimekre 141.800,000 forint; tehát 8,690,000 forinttal több kivántatik. Hanem ezzel szemben a bevételek előirányzata üti helyre az egyensulyt, midőn a 8.600,000 frt kiadási többlettel szemben, 12 200,000 frtnyi bevételi többletet tüntet fel; tehát biztos reményt nyujt, hogy 3 $^{6}/_{10}$ millióval több fog az idén befolyni az állampénztárba mindamellett, hogy productiv czélokra és elkerülhetlen szükségek fedezésére 8.600,000 frttal többet kell ez évben költenünk, mint tettük a tavalyiban; megjegyzendő itt különösön az, hogy körülbelől 10 millió az 1871. évi kiadási többletből hasznos beruházásokra, közmunkákra, postákra, távirdákra stb. van előirányozva. A jelen költségvetés facitja az, hogy az 1870-ben 15 millióra számitott deficit ez uttal 9 millióra szállana alá, tehát 6 millióval kevesebbre.

Csak igy általánosságban mutatván a budget főbb tételeire is, kitetszik, hogy hazánknak pénzügyi helyzete előre halad, sőt, számba véve a rendkivüli viszonyokat, melyek közt élünk jelenleg, elmondhatjuk azt is, hogy javul.

Ez a kézzel-fogható igazság azonban nem tartoztatja vissza a szélbaliakat attól, hogy élczet faragva a péntek és szombatra s e babonás különböztetéstől felvidulva — ne inditványozzanak bizalmatlansági szavazatot a deákpárti ministeriumnak.

Tisza Kálmán maga kiütötte Simonyi E. kezéből a tulzás eme mértékét — „az államköltségvetés alkotmányos megállapitását nem akarja párt- vagy bizalmi kérdésnek tekinteni.“

Teljes elismeréssel jegyzém fel a balközép vezérének eme bölcs szavait; hanem azt sem hallgathatom el, hogy Simonyi Ernő vádalapjai olyan nagyon furcsák voltak, miszerint a józan észnek alig is lehetett volna azokat adoptálni, annál kevésbbé faltörő kosul használni.

Simonyi azzal vádolja a pénzügyért, hogy felállitván a pénzügyi ügyészségeket, ez által oly költségeket okozott, melyeket a törvényhozás nem szavazott meg; ez a téválitás onnan származott, hogy S. csak a miniszteri jelentés egyetlen lapjára szegezte vala méla tekintetét, de nem ért reá a költségvetés minden erre vonatkozó részét áttanulmányozni; ha ezt tette volna, meggyőződik vala arról, hogy a miniszter az államtól egyetlen olyan krajczárt sem vett igénybe, mely meg ne szavaztatott volna; mert a helybehagyott budget keretén belől maradt, s bár meg volt adva számára a virement joga is — az 1870-ki költségvetésben a jogügyi igazgatóságok czimére kitett 106,600 ftból legalább is 5—6000 ftot meggazdálkodott.

E takarékosság daczára mégis az ellenkezővel vádolta Kerkapolyt a szélbali matador ugy formulázván második vádját, hogy a jelen pénzügyér az előde által felállitott 40—45 sóházakhoz többé nem szállittat sót, s ki tudja mit csinált sok száz ezeknél alkalmazva volt hivatalnokkal; e részben is kiderült, még pedig a parlament szine előtt, hogy Simonyi E. rendesen rosszul szokott értesülve lenni, az általa behátóan tanulmányozott és tüzetesen fejtegetett országos dolgokról; mert ime maig egyetlen sóház se záratott be, mindenikbe visznek sót és árulják is azt; tehát a hivatalnokok sem bocsájtattak útnak Páris felé, állammentő tudományok és tapasztalatok gyüjtése végett.

Simonyi azért is hibáztatta a mi deák-párti pénzügyérünket, miért akarja, az országosan tett igéret szerint, a dohánytermés többletét is beváltani; az ő államgazdászati doctrinái szerint ez káros lenne az adózókra, mert a fölösleges dohányban heverne kamattalanul a pénz. Ez a felfogás is egy parányi elmeficzamodás. Kitűnik ugyanis a pénzügyér feleletéből az, hogy nem 2 millió értékü dohánybeváltásáról van szó, hanem csak 200000 frt. áruról, miután 800000 frt. áru már is elszereztetett a Külföldre, s igy ép az adózók nyertek, ők vesztvén akkor, ha, az országos igéret daczára, nyakukon hagyatik vala a dohánytermés többlete — mit maguk alig adhattak volna el a Külföldre.

Valóban én nagyon sajnáltam Simonyi polgártársunkat, látva, hogyan csinálja egyik fiascot a másik után; szépen beszél, megadja a szónoklatnak külső savát, borsát, hanem a fűszerét, a magvát mindig roszul válogatja meg, mindig kártya-várat épit, s azután, ha megindul a rideg logica fuvalma, a szép oszlopzatok egyszerre le- és összehullanak, a remek ellapasodik!

Avagy hogyan érezheti magát egy világot látott tüzes és kedves szónok, ki egyszersmind hatalmas érvelőnek tartja magát, ha egy más valaki néha rideg, habari egyhangusággal, de joggal igy szól hozzá: te a tanügyet is emelni akarnád iskola, tanár és tanfelügyelő nélkül, útakat is akarnál műtanilag épittetni, de mérnökök nélkül — — — ?! Bizony roszul eshetik az ily szellemi cape tibi nasum, kivált, ha a vigasztalást és biztatást kémlő szemek látni kénytelenek, hogyan vonja meg áldását a debreczeni pápa is az ellenzék legigazhivőbb fiától — a hivek közt is a leghivebtől!!

Három napi vita után 433 igazolt képviselő közül „igen“-nel szavazott 265, „nem“-mel 41, (szélbalok és ugynevezett nemzetiségiek) távol volt 126, tehát a pénzügyi bizottság általános jelentése 224 szótöbbséggel fogadtatott el.

Pest, január 23.

(R.) Igen jó forrásból meritettem azon multkor közlött hirt, hogy t. i. maga a porosz király is megijedt eddigi győzelmeitől, most már a békét óhajtja, s kéz alatt a béke-alkudozások initiálására dolgozik a semleges hatalmaknál. E hir napról-napra határozottabb alakot ölt, és nagyobb valószinüséget nyer.

De a ki a diplomácziától nyilt sisakkal való föllépést várna, kézzelfoghatólag igazolná, hogy még csak távolról sem ismeri azt.

Ily dolgot szépen suttonban, titokban kell mivelni, — hogy ha nem sikerül, ne váljék belőle compromissio.

Bismarck gróf szintén igy cselekszik, — és korántsem is irják még eddig a porosz forrásokból meritő lapok positivitással, miszerint Varseillesben csakugyan tétettek lépések a béke kezdeményezésére, hanem csűrik csavarják a dolgot, ám ez untig elég, hogy a csak kissé gyakorlott politikai szem is azt következtesse belőle, mit érintett levelemben állitottam.

Mennyit rebesgették és dementirozták ismét, hogy a londoni konferenczián a béke kérdése szóba fog hozatni, mig most arról értesitenek Bécsből is, mikép bármily éles ellentétben legyen látszólag azon két állitás, melynél fogva egyrészről Londonban alkalmat találandnak a béke komoly közvetitésére, másrészről azonban Poroszország határozottan visszautasitandja azt, mindinkább valósul, hogy a béke csakugyan szóba jövend Londonban.

Sőt ennél most már többet tudnak. Nevezetesen azt: miszerint a semleges hatalmak tisztában vannak nemcsak önmagukkal, hanem egymás között szintén, még azon alap iránt is, melyen e kezdeményezést szenirozni fogják.

De még ez sem elég, nem — miként az újabb tudósitások szólnak — az eddigi indiciumok után itélve, arra nézve is biztos meggyőződést szereztek magoknak a neutrálisok, mikép a hadviselő felek készséggel fogadandják el közvetitésöket.

Hanem persze: ezt a közvetitést mindjárt kezdetben nem fogják nevén nevezni, az az nem szándékoznak a conferenczialis teremben kezdeményezni, nehogy csak mesziről is hivatalos szint nyerjen, s előre kicsinált dolognak láttassék, — csak az angol államférfiak salonjaiban, tehát magán helyen és magán úton hozandják szóba, honnan azonban — ha jól meghányták vetették, utóvégre mégis csak a zöld asztal elé kerül.

Egyébiránt ugy hisszem, mind Franczia- s Poroszországra, mind Európára nézve mindegy, bár miként létesüljön a béke, csak létesüljön, de mindenesetre a becsület határain belől, azaz mindkét félt kielégitse, megnyugtassa, — mert csak igy lehet, ha nem is örökös, de tartós.

Különös volna, ha a Portuskonferenczia kevesebb akadályokba ütköznék a béke közvetitésében, mint az eléje tüzött specialis kérdés magoldásában, — a mi nem lehetetlen.

A „Kol. Közl.“ eredeti távsürgönye.

Feladatott Pesten jan. 26. 10 óra 40 p. délelőtt.
Érkezett Kolozsvára jan. 26. 11 ó. 37 p. délelőtt.

Longwy capitulált. 800 garibaldista Nancy és Strassburg közt szétverte a porosz Landwehreket. Elsaceban aggasztó a hangulat. A poroszok Delleig retiráltak.

Legújabb táviratok.

Egy Párisból 20-án reggelről elindult léghajó következő tudositásokat hozott:

„19-én éjjel nem történt ágyuzás. — Trochu távollétében, ki a seregek élére állt s a hadmüveleteket vezényli: Lefló tábornok, Páris kormányzója.“

A „Journal Officiel“ 19-ről a kormánynak következő tartalmu kiáltványát közli:

„Az ellenség megöli nejeinket s gyermekeinket. Párist éjjel-nappal bombázza s kórházainkat granátokkal boritja el. E kiáltás „fegyverre“ hangzik mindenki szivéből. Közületek azok, kik éltüket a harcztéren feláldozhatják, az ellenség ellen fognak indulni. A hátramaradók féltékenyek lévén arra, hogy testvéreik hősiességére méltóknak mutassák magokat, szükségesetében a legsulyosabb áldozatokat is eltürendik, mint a hon iránti odaadásnak egy más eszközét. Legyünk eltökélve szenvedni, s ha kell, meghalni, — „de győzni.“

Bécs, jan. 23. Versaillesi levelek jelentik, hogy a párisiak az utolsó kitörés alkalmával Montretout-t elfoglalták és a porosz telepeket elpusztitották; éjjel azonban a 9-dik hadosztály Montretout-t ismét visszafoglalta. Trochu állitólag megsebesült.

Lyoni tudósitások egy uj hadsereg szervezéséről szólnak. A 19-ki párisi kirohanás 8000 emberbe került volna. (De kinek?)

Berlin, jan. 23. A 19-ki párisi kirohanás reggeli 8 órától esti hatig tartott. 100,000 franczia harczolt alig két hadtest ellen, időközben háromszoros tulerővel. A németek sánczai bevehetetleneknek bizonyultak. A csata vonal két mértföldnyire terjedt; az ágyudörgés erősebb volt mint Sedannál.

Brüssel, jan. 24. Az „Indép. belge“ jelenti Longwyból e hó 23-ról: A helyőrség elüzé a poroszokat a Huantban lévő vashámorból. A poroszoknak egy támadása, melyet a város megrohanása végett eszközöltek, részünkről való tetemes veszteséggel visszaveretett. Három porosz üteg hallgatásra kényszeritettetett.

TÁRCZA.

A jelen háboru szárnyas hirnökei.

II.

Ha Párisban a hires vörösesszürke vagy kék belgiumi fajt tenyésztették volna, nem sokat kellene aggódniok a fölött, hogy vajjon visszatérnek-e a galambok? Igaz, hogy nem röpülnek oly hamar vissza, mint a hogy a léghajón jöttek, de mégis gyorsabban haladnak, mint a vaspálya és akkora távolság például, mint a belga határoktól Párisig, nem is valami nagy út volna nekik. A belga iró, kitől adatainkat kölcsönöztuk, a többek között azt irja, hogy emlitett galamb-tenyésztő barátja mindig vigasztalhatatlan volt, ha bármily nagy utazásoknál is, például Namurból Svajczba, egy tuczat galambjából három visszamaradt. „Igyekezett nekem bebizonyitani,“ — folytatja tovább idézett forrásunk, — „egy párisi ballon-levél alapján, hogy ama tizenkét galamb közül, melyeket a párisiak egyszerre útnak eresztení szoktak, csakis egyesek érkeznek vissza. A levélben ez volt irva: „Páris, nov. 9. Pár nap óta igen jól vagyunk a vidékről jövő hirek megérkezését illetőleg. Tegnap két galamb érkezett meg; ma ismét kettő; az utóbbiak közül az egyik reggel 11 órakor, a másik meg délután körülbelől 3 óra tájban. Az első csak magán-sürgönyöket hozott, a másik meg hivatalos- és magán-tudósitásokat vegyesen. Három nap óta mindössze valami 1000 sürgönyt vettünk!“

„A belga kedvetlenül rázta fejét: „Tuczat számra bocsátják el a pigeon-okat s csak egyesek érkeznek vissza; de már az rosz fajta lehet! Elmaradoznak a mezőkön s a parasztok és a poroszok könnyen lelődözhetik őket.“ Mondám neki, hogy a francziák egy kosár tartalmát, szóval ugyanegy szállitmány galambjait, különböző helyeken és időben szokták elbocsátani. „Akkor meg nem tudják a dolgot gyakorlatilag felfogni s ugy látszik, hogy nincs velök szakember,“ vélé a galambtenyésztő, „ha rosz faju madaraikból egy tuczatot tizenkét különböző helyen szétszórva eresztenek szabadon; igy nem lehet csodálni, ha csak négy jut vissza rendeltetése helyére. Egy csapatnak együtt kell maradni, s ha már az egész nem maradhat is együtt, de legalább felének együtt maradása okvetlenül szükséges. Minden csapatot egy ügyesebb állatnak kell vezérlenie, mely magasan repül s egyenesen a czél felé tart. Lehet, hogy egy részök néha napokig elül Páris házfedelein, ugy, hogy utoljára le kell őket lődözni.“

„És az önök madarai nem tennének ugy?“

A galambtenyésztő bosszus pillantást lövelt felém, s kezeivel sajátságos mozdulatot tőn.

Ez annyit akart jelenteni: akkor mindjárt leszakitnám a fejét mindeniknek.

„De hát ha mégis a fedélen maradnának, hogy szakitná le ön a fejöket?“

Emberem kezdett dühbe jönni, hogy a dolgot sehogy sem akartam megérteni és fölszólitott, hogy kisérjem őt galamb-duczához, majd felvilágosit ott mindenről.

A galamb-ducz rendkivül magas volt. Kevélyen tekintett szét egy régi Holland város különös alkatu házfedelei fölött, egészen a tiszteséges kinézésü főtemplomig. A fedélre állitott fölépitmény egy neme volt az, mely mindenfelé szabad kilátást engedett. Két oldalról nagy csapó-ajtók nyiltak a szabadba, mig a másik két oldalon apró lyukakon láthatott az ember keresztül. E lyukakkal átellenben körülbé minden kéményen s minden emelkedettebb ponton tükör-darabok voltak elhelyezve, melyeknek segélyével a környéket bármikor is pontosan kilehetett kémlelni. Ha például valamelyik szomszéd-házfedelének ormójára idegen vagy a tenyésztőhöz tartozó galamb szállt le, a galamb-duczban leskelődő egyén figyelmét semmi esetre sem kerülheté ki. Azonban e tükrök csakis idegen galambok fogására szolgáltak. Fejünk fölött, a fedél tetején, egy harmadik csapda volt alkalmazva. Minthogy a helységben olyan galamb-háboruforma állapot uralkodott, e mesterséges készüléken telljességgel nem volt mit csodálkoznunk. A mi galamb-duczunkban valami száz galamb lehetett. Mindnyájan szürkésvörösek vagy kékek; és mindnyájának igen szép tüzes ragyogásu szemeik voltak; csak néhánynak volt fekete szeme.

Mind e galambok himek voltak, mert az első belga galambtenyésztő nem tür galamb duczában jércze galambot. Az uj nevendék egészen külön galambházakban cseperedik fel.

Emberem egy tuczet galambot zavart ki a duczból. Ekkor az ablakpárkányára támaszkodott és a madaraknak, melyek egy perczig sem szalltak le a fedélre, hanem már is magasan a fedelek fölött keringtek, kimutatá kezével a veendő irányt. És ők ezt oly pontosan követték, hogy különös és helyes betanitásuk fölött még csak kételkedni sem lehetett. Ekkor az ajtót hirtelen bezárta s mikor a galambok a fedél közelébe jöttek, élesen és csalogatólag füttyentett. Azután gyorsan felém fordult: „Ha most egyetlen galambom valami más helyre találna leszállni, mint erre a kis deszkára, itt a nyilás előtt, akkor kitekerem a nyakát. . . .“

Alig mondá ki e pár szót, a midőn az ablakot hirtelen felnyitá. A sodronyablakot fölhuzva, mondá nekem, hogy a galambokat számláljam össze. A tuczat egészen teljes volt; egyetlen egy sem hiányzott és egy sem szállt le más helyre. A galambkedvelő még tizszer ismételte kisérletét s mind a tizszer hasonló eredménynyel. „Ez ám az igazi fajta!“ mondá „s ha bár galambjaim a legnagyobb útról jönének is vissza, mindig ugyan ezt a szabályt kell megtartaniok s meg is tartják rendesen. Már régóta nem kellett megölnöm egyet sem.“ — „S ön azt hiszi, hogy Párisban a dolog nem ilyen finoman megy?“ — „Nem, nekik nem sok olyan galambjok van, melyek oly pontosan visszatérnének illető galamb-duczaikba.“ — „Hát aztán a madarak megérkezésekor miként járnak el?“ — „Ez igen egyszerü dolog, a galamb-ducz birtokosa mihelyt gondolja, hogy az állatok visszaérkezésének ideje közeledik, folytonosan háza fedelén leskelődik és várja őket. A párisi kormány egy pár bizalmas embert rendel melléje. Mikor aztán az állatok láttávolba érkeznek, ott is ugy járnak el, mint én az imént s kivánom tiszta lelkemből, hogy nálok is épen oly gyorsan és biztosan szálljanak a galambok a kitett deszkára, mint nálam. S ha végre a galambok mind a duczban vannak, a hivatalnokok átveszik a hozott sürgönyöket, melyeket aztán gyorsan a Hotel de Ville-be szállitanak.

Eddig a mi belga irónk. Nem sok újat mondhattunk el rövid vázlatunkban a légnek e tollas hirnökeiről, melyek mostanában az egész világ rokonszenvét annyira lekötve tartják, de reméljük, hogy egy-két olvasónk még is csak találni fgg abban egy pár érdekes adatot, s ha igen, akkor fáradságunk eléggé meg lesz jutalmazva.

Peregrin.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Bordeaux, jan. 24. Dijonból jelentik e hó 23-ról hivatalosan: Ma délután Dijon erős porosz hadoszlopok által támadtatott meg éjszakról és nyugatról, még pedig igen hevesen. Este a németek megverve vonultak vissza; Garibaldi Ricciotti egy zászlót vett el tőlük.

A németek — a balszárnyunk ellen intézett szinleges támadás után — seregüknek zömét a Langresbe vezető úton állitották fel, és birtokukba ejtek a Pouilly mellett levő gazdasági épületeket, honnan azonban réslövésekkel üzettek el. A németek vesztesége igen nagy.

Lille, jan. 24. Faidherbe tábornoknak egy napiparancsa megdicséri a fiatal katonák vitézségét, — és kilátásba helyezi, hogy nehány napi pihenés után a támadás ujra meg fog kezdetni. — Bancel Lamatreban meghalt.

Versailles, jan. 23. (Hivatalos.) A déli hadsereg elfoglalta Dolet. Élelmiszerekkel, lótakarmánynyal és ruhanemüekkel megrakott 230 vasuti kocsi esett a németek kezébe. A Moselen átvezető vasuti hid a franctireureök által e hó 22-én Nancynál és Toulnál szétromboltatott. Az éjszaki hadsereg egészen a várakig megtisztitá a területet az ellenségtől.

Tordamegyéről.

Főbirói jelentés.

A felső kerületben.

i.) A Régen-topliczai utvonalon Véts községe felső határszélétől — a gyergyói határszélig hordatott 4470 kavics halom, több szükhelyein ezen útnak 332 kubik öl kő lövetett el — 1150 öl hosszuságban, ½ öl magosságra emeltetett — sánczai kijavitattak — és az egész vonal jó karban hozatott.

k.) A Régen-örményesi vonalra hordatott 600 kavics halom — a hátralék a Maros folytonos áradásban léte miatt nem hordathatott ki, — de a tavasz beálltával ezen hiány helyre fog potoltatni — a magyar-régeni járás 1600 gyalog nap szám ereje a Lővéri patak szabályozására lett fenntartva — de a melyet a folytonos essözés és az ásatási vonalban lévő törökbuza földeknek késői leszedése miatt — az idén végrehajtani lehetetlen volt.

l.) A Beresztelke-sárpataki vonal földmunkája bévégezve — sánczai kitakaritva — és csekély rész hijjával meg kavicsolva van — a Vajda-szt.-iványi járás munka erejéből 1250 tenyeres napszám a Luczapataka körüli munkálatra van fenntartva.

m.) A régen-görgényi utvonalon — az ugynevezett sóutján a földmunkálatok telyesen készen állanak; 1800 kavics halom is hordatott — hogy azomban telyesen a kavics hordás bé nem végeztethetett — oka a porondtelap 3—4 mértföldnyire távolsága — és a folytonos kedvezőtlen időjárás — de tavaszig a porondozás is telyesen bé fog végeztetni.

n.) A péterlaki völgy utja földmunkája Oláh-Telekig készen van — de a kavics halmok hordása itt is csak részben teljesitethetett — a már többször felhozott kavics távolság, és főként a mostoha időjárás miatt; — azomba a hátralévő — ki nem szolgáltatott munka erővel — tavaszig ez is be fog végeztetni.

Ha az utmunka körüli mindkét alispánnak dicséretre méltó fáradozásait és igyekezetét siker nem koronázza is — de tekintettel — az egy év olta csak nem folytonosan szakadó essözés által okozott akadályokra — és megyénk területén tétező 49 és ½ mértföldet tevő utvonal terjedelmére, szorgalmuk a tisztelt bizottmány elösmerését méltán kiérdemli. (Vége követ.)

UJDONSÁGOK.

— **Ő felsége a király** jan. 24-én délben magánkihallgatáson három személyből álló lengyel küldöttséget fogadott, mely a lembergi népgyülésnek a lengyel honvédségre vonatkozó, általunk ismertetett kérvényét nyujta át. Ő felsége tegnap Gödöllőre ment vadászni. Buda-Pesten való tartózkodása febr. 10-ig fog terjedni.

↦ **A „Fekete domino"-t** Auber gyönyörü operáját nem sokára meghalljuk. Az első próbát a napokban már megtartják belőle.

↦ **A „Hilaria"** dalegylet tánczvigalommal egybekötött dalestélyt szándékszik rendezni a redoutban.

↦ **Niedergesaess** második előadása eredménye után nálunk nem lép föl többé látványos mutatványaival.

↦ **Persián Márton** csalás és rágalmazási bünügye felett holnap (27-én) tart végtárgyalást a városi törvényszék.

↦ **Városunkban** elterjesztett azon rémhir, hogy közelebbről a nagy-várad-kolozsvári vasutvonalon a coupeban menetközben rablógyilkosság történt volna, teljesen alaptalan s a nagyzó fantazia abból faragta e történetet, hogy egy kereskedőnek nemrég az orra vére megindult utazás közben, s azért le kellett szállania a kocsiról.

— **A II. m. kir. jótékonysági államsorsjáték** már legközelebb rendeztetik és pedig az 1848—49. évben munkaképtelenekké lett honvédek javára. A czél maga elég hangosan szól a t. olvasók szivéhez, elég ha azt becses figyelmökbe ajánljuk.

— **A rokkant honvédek érdekében** Kecskemét városa igen helyesen intézkedik. E hó 16-iki közgyülésében ugyanis azt határozta, hogy az 1848—49-ki dicső napokból életben levő, nyomorult vagy munkatehetetlen honvédekről, illetőleg gyámoltalan özvegyeik és árváikról, saját körében maga fog átalában gondoskodni. Eddig e czélra évenkint 180 forint segélyezés volt folyóvá tétetve: most egy bizottság alakittatott, mely a közgondoskodásra szorult régi honvédek számáról és helyzetéről a közgyülés elé jelentést adjon. Ha minden város igy gondoskodnék, a honvédügy igen egyszerüen meg lenne oldva.

— **A „Gott erhalte"** miatt Pesten közelebb felmerült kellemetlenségek ismét fölélesztették a pesti zenevilágban egy magyar királyi hymnus eszméjét. A nállunk is előnyösen ismert most Pesten állomásozó egyik legjobb katonai zenekar igazgatója Strobl ur legujabban hangszerelte, s előadni szándékozik egyet ifj. Bertha Sándortól, melyet ez a koronázás alkalmával szerzett s mely már a pesti nemz. szinházban elé is adatott Erkel Ferencz igazgatása alatt.

— **A közös hadseregbeli** átvonuló katonáknak az őrmestertől lefelé 1871-ben a szállásadók által kiszolgáltatandó ebédért, beleértve minden egyes ember részére ¾ font húst egy napra, Erdélyre nézve 13⁵/₁₀ krba állapittatott meg.

— **A kolozsvári** kereskedelmi és iparkamara f. hó 23-án tartott közgyülése tárgyaiból érdekesnek tartjuk kiemelni a következőket: A kamara egész nyomatékkal pártolandónak találta a budapesti kamara azon felterjesztését, a mely a vasútakhoz vezető útdarabok járható állapotba helyezését sürgeti. — A mezőségi birtokosok és a Victoria társaság által is inditványozott posta-kiadóság állitásaért Szt.-Mihálytelkén felirást intéz a ministeriumhoz. — Kamarai kültag Lőcsey Sp. Lajos a n.-enyedi és fejérvári kereskedők és iparosok nevében szerkesztett előadása következtében a gyülés elhatározta, hogy a Külüllő-völgy- és Maros-mente közt fenntartani szükséges közlekedés érdekében sürgetően kérelmezni fogja egy állandó hid épitését a Maroson Tövis és Mihálczfalva tájékán. — Az országgyülés előtt kérvényezni fogja az igazságügyministertől előterjesztett s az úrbéri maradványok rendezéséről szóló törvényjavaslat azon záradékának elhagyását, a mely az ásványszén kiaknáztatását a földfelület birtokosának beleegyezésétől függeszti fel. E határzat a bányatörvényjavaslattal és merő ellentétben áll. — Kérvényezni fog a kamara a helybeli posta-személyzet szaporitása mellett azon czélból, hogy a hivatali órák szaporithatók s a küldemények gyorsabban kézbesithetők lehessenek. — A bányatörvényjavaslat felett véleményt szerkeszteni egy bizottmány lőn kinevezve.

— **Diszlapok a római könyvtárakban őrzött négy Corvin-Codexről.** Lefényképezte a vaticani zsinaton jelenvolt magyarországi püspöki kar. Alkalmunk volt ezen valóban díszes munkát látni, melyet nagy költséggel és nagy úri fénnyel 50 példányban készittetett a magyar főpapság, hogy külön ajánló lapokkal ellátott egy-egy példánnyal Ő Felségének, József főherczegnek, Andrásy és Eötvös ministereknek, hazánk történelmi egyleteinek és országos könyvtárainknak kedveskedjenek. Egy igen díszes kötésü példány mint az Athenaeum remeklése a londoni kiállitásra fog küldetni. A szöveget e díszmunkához Rómer Flórián irta; ez rövid, tömör, és a mennyiben a legérdekesebb lapokat saját vizsgálatai után maga kijelelte volt, sok becses adattal ellátva, képes az olvasó figyelmét lekötni. A hibátlan nagy ivretnyi fényképeket Verzaschi Henrik római elsőrangu fényképész készitette. Mátyás királynak és Beatrix királynénak arczképei háromszor fordulnak elő ezen munkában. — Szebb emlékkel nem örökithette volna a főpapság római tartózkodását, mint ilyen maradandó emlékkel, mely minden salonnak, de minden könyvtárnak is diszére válandik, az olvasó közönséget örök hálára kötelezte!

— **Moliere-forditás.** Miután a Kisfaludy-társaság hasztalan fordult ez ügyben a gazdag moccenasok segélyéhez, a pesti nemzeti szinház intendánsa kijelentette, hogy a szinház pénztárából kész a forditás költségeinek felét fedezni.

— **A budai népszinház** épületét nehány nap mulva bontani kezdik, s helyébe az észak-keleti vasúttársulat épittet házat. Közadakozás útján begyült 40,000 frt. fekszik az épületben. Be kár, hogy a mit 1861-ben akkora búzgalommal épitettünk, 1871-ben leromboltatni engedjük.

— **Ha igaz — igen érdekes.** A „Göm. L." beszélik: Gregor Antal, megyei hivatalnok, jan. 18-án az apáti erdőben vadászott. A mint a fagyos lombok alatt a zuzmarán jár, egy borzasztó jelenet ötlik szemébe. Egy fa alatt egy öreg nő reszketve térdel. Olvasóját morzsolja, imádkozik, s épen az utolsó szemnél van. Tőle nehány lépésnyire egy farkas ép ugrásra készül. Még egy pillanat, s a nő leimádkozta az olvasó utolsó szemét is, s a farkas ráugrott. De e pillanatban Gregor ur lekapja válláról puskáját, a farkasra irányozza, egy dörrenés s farkas vérében a földön fekszik, a farkas-szivén találva. Igen hatásos.

— **Az „Etoile belge"** szerint január 18-án a brüsseli piaczon, egyenesen a Wilhelmshöhéről eladás végett oda szállitott 650 nyul nyilvánosan elárvereztetett. A feladási ivre alkalmazott bélyegen „Maison de l'Empereur" körirat volt szemlélhető. Ezen egyébiránt nem is kell csodálkoznunk, mert ha egy Iturbide császár sarjadéka vendéglősködhetik, miért nem üzhetné III. Napoleon visszahelyezletése reményében a vadakkali kereskedést?

— **Veszélyes parfum.** Egy varsói ékszerész boltja előtt a napokban szép úri fogat állott meg, s egy elegans hölgy kiszállva ékszereket kért. Az aranyműves legdrágább köveit rakta ki előtte, a hölgy válogatni látszott, de egyszerre kihúzva zsebkendőjét a kereskedő orra alá tartotta, mire ez bodultan összerogyott. Az esése által okozott zajra segéde berohant, a delnő azonban zsebre rakva az ékszereket távozott és azóta nincs se hire se hamva a városban.

— **(Necrolog.)** Homorod-oklandi Csiki Jozefa, mint megszomorodott hitves, — a maga s hozzátartozói úgy Kakucsi Eszter, előbb Ujfalvi Károlyné — jelenleg Luchi Leontinné: mind édes anya, — továbbá: ifj. Ujfalvi Sámuel, belső-szolnokmegyei főszámvevő — mint testvér; s végezetre idősb Ujfalvi Sámuel, cs. kir. nyugalmazott százados — mint nagybátya; s ezek családjaik nevében is fájdalom-zúzott szivvel jelenti, fórron szeretett férjének — a szeplőtlen jellemü s közönségesen becsült hazafi mező-kövesdi Ujfalvi Ádám-nak f. 1871-dik év január hava 17-kén esti 10 órakor — holyagos-himlő következtében — élete 40-dik — s boldog házasságának 10-dik évében történt gyászos kimultát. Hült tetemei az idvezültnek saját lakánál — Kaczkón — az ev. ref. vallás szertartásai szerint tartandó végtisztelet után f. hó 19-én d. e. 11 órakor fognak a családi sirboltba örök nyugalomra letétetni, — mire az elhunyt résztvevői szomoruan meghivatnak, Kaczkó, 1871. január 18-án.

Nemzeti szinház. Pénteken, január hó 27-én **„Ernani, a banditafőnök."** Opera 4 szakaszban.

Fortuna.*) A közelebbi sorshuzások eredményéről következőket közöljük kivonatilag teljes hitelü forrás nyomán. 1. Herczeg Salm Reifferscheid kölcsön 16-án történt huzásánál: főnyeremény-eset 80,020 számra 40,000 ft. 2-ik 67,502. 3-dik 65,112, továbbá 400 ftot 14,029., 29,345. nyertek. 2. A Mailänder, 45 frtos sorsjegy. Huzás történt jan. 1-én. Kihuzattak a következő Seriesek: 201., 850., 1243., 3169., 3321., 4212., 4530., 4921., 6451. Főnyeremény 100,000 frk esik Serie 201 nro 16. 2-dik nyeremény Serie 4921 nro 7. Orosz 1864. állam-sorsjegy 14-én történt huzás eredménye. 200,000 rubelt nyert Serie 13,336 nro 20. 75,000 rubelt nyert Serie 14,481 nro 45. 40,000 rubelt nyert Serie 14,387 nro 49. 25,000 rubelt nyert Serie 13,301 nro 2. 10,000 rubelt nyertek Ser. 15,562. N. 18., S. 10,089. N. 41., S. 127. N. 42. 8000 rubelt nyertek Ser. 13,213. N. 41., S. 18621. N. 47. S. 1478. N. 31., S. 2666. N. 47., S. 19,458. N. 6. st.

*) Többek kivánatára e rovatot állandósitni fogjuk. Szerk.

Kolozsvári piacz. Egy pár szép ökör 220—250—400 ft. Egy pár közepes ükör 200—220 ft. Egy pár szép tehén 200 ft. Egy pár közepes tehén 180 ft. Marhahús fontja 21 kr. Bornynhús fontja 18 kr. Egy p. szép disznó 180 ft. Egy p. közepes 120—100—70 ft. Egy p. süldőmalacz 28—30 ft. Disznóhús fontja 22 kr. Szalonna, nyers mázsája 30—32—35 ft. Szalonna, száraz mázsája 36—37 ft. Szalonna, füstölt fontja 40 kr. Fagygyu mázsája 26 ft. Zsir, közönséges kup. 1—1 ft 10 kr. Hájzsir kup. 1 ft 10 kr. Lúdzsir kup. 1 ft 20 kr. Széna, szekere 30 ft. Szalma, szekere 15 ft. Fa, száraz, hosszu öle 24—25 ft. Fa, száraz, rövid öle 11—13 ft. Nyersfa szekere 9—8—5 ft. Egy pár pulyka 4—5 ft. Egy p. liba 4 ft. Egy p. kappan 1 ft 20 kr. Egy p. csirke 70 kr. 4 tojás 10 kr. Deszka párja 1 ft 80 kr. Zsindely ezere 4 forint.

Közgazdaság.

Házi kezelés vagy bérbeadás tanácsosabb-e a Rikán belül?

VII.

Minden tartozkodás nélkül kimondom: Legyen a tulajdonos vagy gazdatisztje bár mennyire előrelátó, — vezessen rendelkezések- és végrehajtásokról jegyzőkönyvet; készitse a hét elein a legjobb terveket: soha sem fogja tudni ugy elrendezni heti munkáit mint egy bérlő.

A sok bosszuságnak, többnyire nagy kárral öszvekötött fenakadásokat ki nem kerülheti a miatt, mivel bizonyos kézi erővel nem rendelkezhetik.

Hányszor nem hever hetekig kaszált füve, mivel nincs gyüjtő? hányszor nem vénül el luczernája, mivel nincs kaszás?

Hányszor nem hult ki gabonájának szeme, mivel maga ideibe nem volt elegendő aratója?

Hányszor nem történik, hogy a nép aratását végezvén, egy pár nap alatt haza hordja gabonáját s a tulajdonos nagyobb birtokos még arat, de már kalongyái közt falu marhája legel.

Ezer ily példát tudnék tapasztalásból emliteni, de elhallgatom, mivel a kinek szeme van, láthatja mind ezeket.

Ha mind ezeket látta, nem képzelek oly tulajdonost, kinek kedve volna birtokát házilag kezelni, vagy kezeltetni.

Ne éljen senki csalódásban. — Ha kerülni akarja a sok bosszuságot; ha ház szükségei rendezése végett bizonyos jövedelmet óhajt; ha születéséhez, rangjához illő kényelmet kiván elérni.

Számitsa ki hat évi számadásából, mi tiszta jövedelem csik egy évre, erről adjón a vállalkozónak öszinte felvilágositást, irásbeli kimutatást s ezen öszveget tegye évi haszonbérül, s kössön oly szerződést, mely mind kettőnek érdekeit kielégitse, akkor lesz becsületes bérlő, különben soha. F. J.

Távirati tudósitás a bécsi börzéről.

Jan. 25-ről: 5% Metaliques 58.35. 5% Nemzeti kölcsön 67.60. 1860-diki államkölcsön 95.50. Bankrészvény 725. Hitelrészvények 253.90. London 124. 25. Ezüst 122.90. Cs. kir. arany 5.85⁵/₁₀. Napoleondor 9.96.

Földtehermentesitési kötvények: Magyar 78.25. Temesi 77.—. Erdélyi 74.80. Horv.-Slavon 83.50.

Tulajd. és felelős szerkesztő: **Sándor József.**

(12) 5—6

Ajánljuk mindenkinek

GROSS és HELL, gyógyászati tanároknak Bécsben cs. kir. szab.

China-glicerin hajkenöcsét,

főraktár: Bécs, Wieden, Pressgasse 7. szám, 2. emelet.

Nyolcz — tiznapi használata után e hajkenöcsnek a haj kihullása és a hajkorpaképződés teljesen meg fog szünni, s további használás után a fejbőr megtisztul, megerősbül, s a haj új és dús utánnövése élénkül. Folytonos használat mellett örökre megszünik a hajkihullás.

Egy nagy tégely ára 1 ft 50 kr o. é. egy kissebbé 80 kr o. é.

NB. Minden tégelyhez egy gyógyászati búvárkodás alapján szerkesztett röpirat van mellékelve: „Ueber das Wacsthum und Pflege der Haare:" (A haj nevelése és ápolásáról) czim alatt. Üres tégelyek minden raktárban, a nagyok 10 krjával, a kissebbek 5 krjával visszavétetnek.

RAKTARAK VANNAK:

Bécsben: Spitzmüller K. gyógyszerésznél, hohen Markt. — Weis J. gyógyszerésznél, Tuchlauben. — Moll A. gyógyszerésznél, Tuchlauben. — **Kolozsvárt:** Wolff J. gyógyszerésznél. — **Zágrábban:** Dr. Schams gyógyszerésznél, káptalantér. — **Aradon:** Schwellengreber J.-nál. — **Pesten:** Török József, Kertész és Eisert divatáru raktárában. — **Pozsonyban:** Vavrecka gyógyszerésznél.

Nyavalyatörésben (Fallsucht) szenvedőket

levél általi úton gyógyit a nehézkór valódi orvosa **Dr. Killisch O. Berlinben,** jelenleg Louisenstrasse Nr. 45. Eddigelé 100-nál több nyavalyatörőst gyógyitott meg. (9) 27/1 105—156

most érkeztek

Farsang, farsang és háromszor farsang!

Cottilion, cottilion és tizenháromszor cottilion

mely tánczra, mint mindég, az ezen farsangi idényre is megérkeztek,

a legszebb a legolcsóbb és a legnagyobb választékú

cottilion ordoim,

melyeket a nagyérdemü báltrendezők becses figyelmébe ajánl

a kolozsvári első papirraktár.

KERESZTESY PÁL,

bel-tordautcza nemzeti szálloda alatt.

4—* (27)

cotillion-ordok

éppen **legszebb**

(18) 22—70

Geheime Krankheiten (besonders Samenfluss) von Med. Dr. BISENZ, Stadt, Gurtenstasse 12 in Wien. Tägliche Ordination von 11—4 Uhr. Auch wird durch Korrespondenz behandelt und werden die Medikamente versagt. (Ohne Postnachnahme.)

(38) 3—3

Bethlenben br. Bánffy Dezsőnél

található:

40 szekér eladó széna.

1500 véka zab.

12 darab igára alkalmas ló.

Ny. Gámán János örököseinél Kolozsvárt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.